

Van de redactie *Roely Bos*

Net een halve dag uit Thailand terug, van vochtige warmte en hitte naar snervende vrieskou op 1 maart, bekijk ik de waarnemingen in Amsterdam van de laatste dagen. De Grutto's hebben zich schielijk teruggetrokken zie ik, hun komst was me aangekondigd, maar ik moet geduld hebben. Nog geen ei gemeld bij de Slechtvalken, die kijken ook wel uit met deze kou, al herinner ik me beelden van een broedende Slechtvalk die onverhoeds ingesneeuwd raakte, maar stoïcijns bleef zitten op haar ei. De meteorologische lente heeft vandaag zijn intrede gedaan, maar

zo koud als het nu is is het in geen jaren geweest. Nee, dan de jaren vijftig en zestig ;-). Hoe het toen de vogels verging weet ik niet, want ik vogelde nog niet, maar ingevroren eenden kan ik me uit later dagen nog wel herinneren. Zo ver komt het deze dagen niet, er is alweer dooi voorspeld. Die lente, die moet komen. Opwindend, groepen invallende steltlopers, gejubel en gebalts. Daar is het wachten op, dan kunnen wij vogelaars weer massaal het veld in.

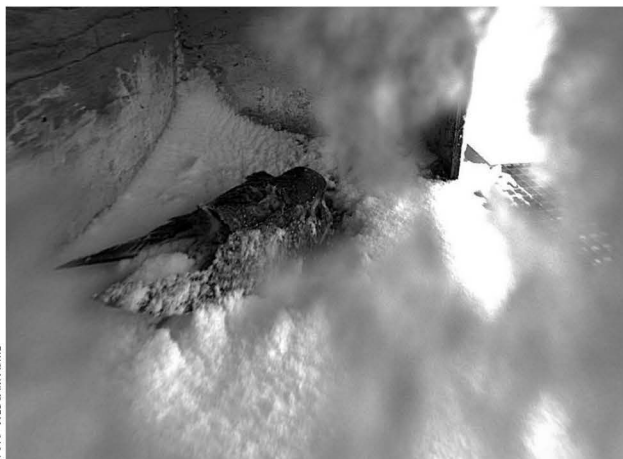


FOTO: WIEBOM / ASML

Broedende ondergesneeuwde Slechtvalk, Veldhoven, 30 maart 2013

Algemene Ledenvergadering *Marion de Groot*

De Algemene Ledenvergadering is uitgesteld en wordt nu gehouden op woensdag 25 april op de bekende locatie in de Eerste Helmersstraat 106 M. In deze vergadering staat, naast de reguliere besprekingspunten van de jaarvergadering, de afgesproken aanpassing van onze statuten op de agenda. Het uitwerken van de nieuwe tekst door de notaris neemt meer tijd dan gedacht, maar op 25 april kunnen we het voorstel dan toch echt bespreken. De uitnodiging en stukken krijgt u tijdig toegestuurd. Voor de definitieve vaststelling zal een tweede vergadering nodig zijn; daarvoor hebben we woensdag 16 mei gereserveerd.



Verenigingsnieuws *Marc Menon, voorzitter VWGA*

Begin januari zat ik aan mijn eettafel met uitzicht op onze achtertuin te werken. Noodgedwongen, want wij hadden werkzaamheden in ons huis en ook mijn studeerkamer werd onder handen genomen. In de tuin hadden wij wat vogelvoer hangen. En terwijl ik mijn teksten inklopte achter mijn laptop, had ik ook goed uitzicht op de dynamiek die zich daar in de eigen achtertuin afspeelde. Het was flink koud en de pinda's en zaadjes werden goed bezocht. Ik zag en hoorde onder meer drie mezensoorten (Kool-, Pimpel- en Staart-), vier kraaiachtigen (Kauw, Ekster, Gaai en Zwarte Kraai), Winterkoning, Roodborst, Goudhaantje, Merel, Grote Alexanderparkiet, Halsbandparkiet en Houtduif.

Twee jaar geleden hadden wij hier een Door-Leden-Voor-Leden-lezing over interspecifieke broedzorg, waarbij één vogelsoort de zorg op zich neemt voor de jongen van een andere soort. Dat kennen wij natuurlijk van de Koekoek, maar het praatje en de foto's van de sprekers gingen over een Winterkoning die de pleegzorg op zich had genomen van een nest jonge Merels (samen met de ook aanwezige merelouders). Vervolgens bracht de Winterkoning ook nog een eigen nest groot (zie voor een verslag de Gierzwaluw van mei 2016).

Wat ik nu in de eigen tuin zag, betrof echter - wat ik zou willen noemen - interspecifieke samenwerking tussen verschillende vogelsoorten. Er werd - althans dat wil ik graag geloven - 'echt' onderling samengewerkt tussen verschillende soorten vogels. Met name de nylon netjes met pinda's die ik in een boom had gehangen plaatsten de vogels in eerste instantie voor een uitdaging. De pinda's zijn te groot om door de mazen van het netje te passen (dat is wellicht ook de bedoeling, anders vallen ze er uit) en er moet dus door de fijne mazen heen worden gepikt om kleine stukjes af te hakken. Ik overwoog nog om de netjes open te knippen en de inhoud uit te strooien, maar dat was niet nodig.



Meer is beter

FOTO: HANS NIEKUS



FOTO: ZANAL HASERHAM

Met veel geduld peult deze Halsbandparkiet de pinda's uit de silo

Het begon met twee Eksters die bij toerbeurt wild op een netje begonnen in te hakken. Mijn eerste reactie was nog van: "Hé, jullie slopen de boel!" en "Zo blijft er niks over voor de kleine vogeltjes!", maar die verontwaardiging maakte al snel plaats voor bewondering over hun volharding en vindingrijkheid. Gezeten op de tak waaraan het rijk gevulde netje was opgehangen, hengelde de Ekster eerst met snavel en poot het netje op en trok het strak tegen de tak waaraan het bungelde. Soms lukte het om het netje over de tak heen te leggen, waarna het hakken begon. Als de één moe werd (of als de ander het welletjes vond), nam nummer twee het over en zo wisselden zij elkaar af. Onder de boom verzamelden zich Merel, Houtduif en soms ook de niet-hakkende Ekster die de gevallen stukjes pinda opzochten en oppeuzelden. Maar toen kwam het: in dezelfde boom streken ook neer Gaai, Kauw en Halsbandparkiet. En hoewel de ene soort best dominanter kan zijn dan de andere, had ik op een gegeven moment Ekster, Kauw en Halsbandparkiet die naast en om elkaar heen zaten en om de beurt een poging waagden en elkaar ook afwisselden bij het betere hak- en breekwerk! Soms schrokken ze op van onverwacht lawaai en was de boel gevlogen. De Kool- en Pimpelmeesjes waren dan als eerste weer terug om van de luwte gebruik te maken om hun deel op te eisen. Hoe liep het af? Op een gegeven moment scheurde het netje open en viel de pindabonanza op de grond en was korte tijd daarna verdwenen. Of, wie weet, groeit er in de achtertuin straks een pindastruik? Intussen heb ik een nieuw netje opgehangen en herhaalt het spektakel zich! Dit inleidende verhaaltje over mijn achtertuin is natuurlijk een metafoor, een beeldspraak, voor onze vereniging, de Vogelwerkgroep Amsterdam, waarin ook vogels van

diverse pluimage samenkomen en soms zelfs samenwerken! Zo ook weer het afgelopen jaar! Ik telde alles bij elkaar weer enige tientallen excursies, jeugdexcursies en lezingen, een uitverkochte cursus, activiteiten op het gebied van bescherming en veldwerk/tellingen, de prachtig uitgegeven Gierzwaluwen, de website, en het standwerk in de parken (vaak in samenwerking met IVN). Namens het bestuur wil ik graag alle vrijwilligers bedanken die het allemaal mogelijk hebben gemaakt: de leden van de diverse Commissies, maar ook eenieder die ad hoc voor onze vereniging de handen uit de mouwen steekt. Ook buiten het directe zicht van de leden speelt zich een hoop af: Alle oude jaargangen van De Gierzwaluw zijn inmiddels ingescand en worden binnenkort digitaal ontsloten. Het is straks mogelijk oude jaargangen te lezen en te doorzoeken op bijv. vogelsoort, gebied en auteur. Binnen afzienbare tijd gaan ook de nieuwe Gierzwaluw-nummers en andere correspondentie met de leden digitaal. Dat is een uitkomst van de gehouden ledenraadpleging. Let wel: wie dit niet wil, krijgt gewoon papier. Achterliggende gedachte is echter wel om ons papierverbruik en ook de daarmee gepaard gaande forse kosten in te perken.

De notaris is inmiddels aan het werk met een aanpassing / modernisering van onze statuten. Daarin onder meer de inrichting van een jeugdlidmaatschap (ook een wens van de leden). Het bestuur hoopt een eerste concept vóór of op de aanstaande ledenvergadering aan de leden te kunnen presenteren. De pilot met spontane korte vogelexcursies in de eigen buurt (het zogenaamde 'postcode-ommetje') loopt als een tierelier en smaakt naar meer!

Last but not least: hoewel grote inzet van met name de Commissie Bescherming het bosje aan de Zuidas waarin de Boomvalk broedde niet heeft kunnen redden, zitten wij nu wel aan tafel bij het projectbureau Zuidas van de gemeente Amsterdam om mee te praten over de vergroening en het vogelvriendelijker maken van de Zuidas. Eén van onze leden adviseert mee over het creëren van geschikte nestgelegenheid (voor onder meer Huismus en Gierzwaluw) in de te bouwen nieuwbouw. Er is binnen onze vereniging voor elk wat wils, en wie dat wil komt meerdere keren per maand aan bod binnen onze vereniging! Het nieuwe jaar is kersvers begonnen, maar afgelopen zondag 7 januari was er al een zonnige (maar wel heel koude) fietstocht in Oost, via Diemerpark en Vijfhoek naar het Haventje van Ballast. Onderweg onder meer Appelvink, Slechtvalk, Kuifduiker, Brilduiker, Pijlstaart, Krooneend, Nonnetje, Grote Zaagbek en Havik. 13 en 14 januari was er de jaarlijkse Sovon-winterwatervogeltelling waar veel leden aan meedoen. De week daarna een fietstocht naar de vogels in Waterland en tussendoor nog de Nieuwjaarsborrel met de traditionele lezing Voor en Door Leden. Tel daar nog bij de (iets verlate) Gierzwaluw die begin januari uitkwam en je beleeft vrijwel wekelijks een hoogtepuntje bij de Vogelwerkgroep Amsterdam!

(Nieuwjaarsspeech 2018 Voorzitter Vogelwerkgroep Amsterdam (VWGA) – 10 januari 2018)